

VERSLAG EXTRA RAADSCOMMISSIEVERGADERING FINANCIËN EN VEILIGHEID

Datum: 16 februari 2012
Plaats: oude raadzaal
Tijd: 19.00 – 20.45 uur

Aanwezig: de heer J. Spakman (voorzitter, PvdA), de dames C.E. Bloemhof (PvdA), L.R. van Gijlswijk (SP) *tot B2*, I.M. Jongman-Mollema (ChristenUnie) *t.v.v. dhr. E.P. Koopmans*, M. Wilschut (Partij voor de Dieren), de heren R.O. Martens (PvdA), J.M. van Keulen (VVD) *tot B2*, M.T. Gijsbertsen (GroenLinks), W.B. Leemhuis (GroenLinks), L. van der Laan (Stadspartij), A. Sijbolts (Stadspartij), P.S. de Rook (D66) *t.v.v. dhr. H.J.M. Akkermans*, R. Bolle (CDA) *t.v.v. dhr. J. Seton*, J.B. Houwing (Student en Stad)

Namens de griffie: de heer W.T. Meijer (commissiegriffier)

Namens het college: mevrouw C.T. Dekker (GroenLinks)

Afwezig m.k.: de heren H.J.M. Akkermans (D66), J. Seton (CDA), E.P. Koopmans (ChristenUnie)

Insprekers: geen

Verslag: de heer J. Bosma (Notuleerservice Nederland)

A. ALGEMEEN DEEL

A.1. Opening en mededelingen

De voorzitter:

- Opent de vergadering om 19.00 uur en heet iedereen hartelijk welkom.
- Wijst op een nieuwe collegebrief over de second opinion en rondgedeelde sheets van de presentatie over verbetering control.

Wethouder Dekker:

- Kondigt een brief aan ter bespreking op 7 maart 2012 over de financiële stand van zaken grex Meerstad en het proces naar de Begroting 2013.

A.2. Vaststelling agenda

De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld.

B. INHOUDELIJK DEEL

B.1. Plan van aanpak second opinion meerjarenbeeld Groningen (collegebrief 31 januari 2012)

Mw. Van Gijlswijk (SP):

- Maakt onderscheid tussen een second opinion, waarbij je het eigen werk met een frisse blik (en dus niet door de eigen accountant) laat beoordelen, en een stresstest, waarbij het financieel meerjarenbeeld aan een slechtweersscenario wordt onderworpen.
- Mist een flink aantal indicatoren voor de stresstest en overhandigt het college een lijst, gebaseerd op stresstests in andere gemeenten. Een voorbeeld is een bezuiniging als de IQ-maatregel.
- Wil weten of deze indicatoren alsnog meegenomen kunnen worden en komt hier eventueel in de raad op terug.
- Ziet graag meegenomen welke invloed landelijke regelingen hebben die per 1 januari 2013 ingaan.
- Wil bij het debat over de Begroting 2013 weten hoeveel klappen vanuit het Rijk de gemeente op kan vangen, ook gezien de aangekondigde aanvullende bezuinigingen.
- Blijft los van de uitkomst van de stresstest voor investeren in sociale voorzieningen.

Dhr. Martens (PvdA):

- Benadrukt zowel naar financiële als operationele uitvoerbaarheid te willen kijken.
- Vindt het belangrijk voor het Voorjaarsdebat de uitkomsten te hebben. Hoe past de meicirculaire in die planning?
- Ziet overvragen van het ambtelijk apparaat door het hoge ambitieniveau als grootste risico, omdat doelen dan niet waargemaakt worden.
- Vraagt aandacht voor het gevaar van financiële verdrukking, doordat vertraagde en dus duurdere projecten tot meer bezuinigingen zouden kunnen leiden op bijvoorbeeld sociale voorzieningen.
- Is bezorgd over de vele incidentele financieringen in de verwachting dat het meerjarenbeeld zich na

2015 zal herstellen.

- Lijkt het slim een second opinion door een ander accountantsbureau uit te laten voeren.
- Steunt het combineren van stresstest en second opinion.
- Mist het risico van bestuurlijke samenwerking.

Dhr. Houwing (Student en Stad):

- Wil ook weten of het nu om een stresstest, second opinion of combinatie gaat. Er lijkt begripsverwarring te ontstaan in de twee brieven.
- Vindt het voor de hand liggen een second opinion niet door de eigen accountant uit te laten voeren.
- Vraagt of de reserves vallen onder het uitgangspunt van flexibiliteit.
- Is bezorgd over of er voldoende reserves zijn en denkt dat een stresstest bij kan dragen aan verantwoordelijk financieel beleid.

Dhr. De Rook (D66):

- Ziet graag meerdere scenario's doorgerekend in een stresstest. Een te negatief scenario geeft misschien te weinig informatie om te kunnen sturen als de werkelijkheid minder erg is.
- Wil bij het geval van één scenario inzicht in de verschillende onderdelen, zodat het makkelijker terugrekenen is naar een minder donker scenario.
- Is benieuwd bij scenario's in hoeverre grote projecten door kunnen gaan, kerntaken op acceptabel niveau blijven en tegenvallers in de maatschappelijke infrastructuur opgevangen kunnen worden.
- Vindt met de PvdA dat er ook interne risico's zijn.
- Beslist graag bij de Begroting 2013 over risico's, mogelijke gevolgen en bijsturingen.
- Vraagt of het aantal variabelen nog wel uitgebreid kan worden. Kan de IQ-maatregel als variabele worden doorgerekend op de in de brief genoemde taakvelden?

Mw. Jongman (ChristenUnie):

- Wil de juiste politieke keuzes kunnen maken met duidelijkheid over de financiële consequenties.
- Behoudt de ruimte bij het Voorjaarsdebat varianten te kiezen buiten vandaag gekozen uitgangspunten. Hoe flexibel zijn de uitgangspunten aan te passen op actuele ontwikkelingen?
- Begrijpt de nadruk op externe invloeden niet goed. Interne factoren en organisatorische capaciteit wegen toch juist sterk mee?
- Ziet verschillen tussen het aangekondigde onderzoek tijdens de Najaarsnota en de twee collegebrieven die nu voorliggen.
- Had begrepen dat een second opinion de financiële en organisatorische haalbaarheid van de vele ambities en grote projecten tegen het licht zou houden. Gaat het nu alleen om een stresstest?
- Leest in de eerste brief parkeren nog als taakgebied, waarom ontbreekt dat in de tweede brief?
- Vraagt een toelichting op de beoogde flexibele schil in de begroting. Wordt de ruimte steeds kleiner?
- Vindt dat capaciteit geen excuus mag zijn. De brief plaatst vraagtekens; lukt het om de raad tijdig te informeren?
- Wil de komende tijd duidelijkheid en keuzes over de ambities en mogelijke verdringing van kerntaken, maatschappelijke en sociale infrastructuur.

Dhr. Van Keulen (VVD):

- Pleit ook voor een onderscheid tussen stresstest en second opinion en ziet beide graag uitgevoerd; de second opinion door een andere accountant.
- Wil het vooraf eens worden over te onderzoeken scenario's, uitgangspunten en criteria. In maart wordt daarover gesproken.
- Vindt het goed de raad zo vroeg en uitgebreid mogelijk te betrekken.
- Mist de ontwikkeling van de woningmarkt. Eventueel gemorrel aan hypotheekrenteaf trek heeft gevolgen voor huizenprijzen en ozb-inkomsten.

Dhr. Sijbolts (Stadspartij):

- Ondersteunt de uitgangspunten in hoofdlijnen.
- Sluit aan bij de opmerkingen over verdringing van kerntaken.
- Vraagt waarom grote projecten als tram en Forum buiten beschouwing blijven.
- Vindt het positief dat de decentralisaties expliciet genoemd worden.

Dhr. Bolle (CDA):

- Sluit zich aan bij eerdere sprekers.

- Mist ook de grote projecten.
- Vindt ook dat de resultaten voor het Voorjaarsdebat beschikbaar moeten zijn.
- Is het ermee eens dat een stresstest wel en een second opinion niet door de eigen accountant uitgevoerd kan worden.
- Sluit aan bij de vraag van D66 over grote projecten, kerntaken en maatschappelijke infrastructuur.
- Heeft begrip voor de korte termijn van de eerste stresstest en stelt voor eventuele uitbreidingen voor een tweede stresstest alvast te gaan inventariseren.

Mw. Wilschut (Partij voor de Dieren):

- Heeft de indruk dat er een soort combinatie van stresstest en second opinion komt.
- Kan zich redelijk vinden in de uitgangspunten.
- Sprak eerder al zorgen uit over de gevolgen van de decentralisaties op lange termijn.
- Waarschuwt dat het later weer herstellen van sommige bezuinigingen tot hogere kosten leidt, bijvoorbeeld bij het belangrijke groenbeheer.
- Vindt het goed grote projecten te betrekken. De gemeente doet veel tegelijkertijd.
- Kan zich voorstellen een apart onderzoek naar interne invloeden te doen.
- Vindt een stresstest verstandig, al is het geen wondermiddel waardoor alles goed komt.

Dhr. Gijbbertsen (GroenLinks):

- Vindt het verstandig één donker scenario door te rekenen om te zien hoe de begroting zich dan houdt. Het moet gaan om serieuze risico's die zich reëel voor kunnen doen. Een minder erg scenario voegt weinig toe.
- Begrijpt dat een extern deskundige het scenario ontwikkelt. Het is logisch de eigen accountant wel bij de stresstest te betrekken, vanwege landelijke expertise hierin en specifieke lokale kennis.
- Denkt dat de grootste risico's als uitkeringen, woningverkoop en bedrijventerreinen, voor de hand liggen.
- Stelt dat grote projecten eigen weerstandsvermogen hebben, maar wel zorgelijk kunnen drukken op organisatorische spankracht. Wellicht is dit voor vervolgonderzoek een uitgangspunt.
- Maakt graag gebruik van de uitkomsten van het onderzoek bij het Voorjaarsdebat.

Wethouder Dekker:

- Denkt met het college dat de gemeente de ambities kan betalen, maar besloot door de discussies daarover in het najaar hier onderzoek naar te doen.
- Was aanvankelijk terughoudend over de stresstest, maar verdiepte zich erin met de accountant en concludeerde dat deze behoorlijke klus wat op kan leveren.
- Kiest voor een stresstest en niet voor een second opinion.
- Sprak af vandaag meningen uit te wisselen over de voorgenomen stresstest en de uitgangspunten. De bijeenkomst in maart gaat niet over de stresstest, maar over een tussentijdse financiële stand van zaken in de aanloop naar de Begroting 2013.
- Kan zich voorstellen regelmatig terug te koppelen over de voortgang van de stresstest.
- Wijst erop dat de stresstest de komende jaren een groeimodel is en onderdeel wordt van de planning- en controlcyclus. De genoemde taakvelden en variabelen voor de eerste stresstest kunnen na evaluatie aangepast worden. Het is een leerproces. Op 1 mei ontstaat wel een eerste beeld van hoe bestand het gemeentelijk financieel meerjarenbeeld is tegen een slechtweersscenario.
- Voorziet problemen met de planning om nu alle taakvelden mee te nemen.
- Koos voor het onderzoeken van de grootste risico's die met name het komende jaar spelen. Decentralisatie van jeugdzorg is bijvoorbeeld langere termijn.
- Verwacht geen pasklare antwoorden, maar wel een beter gevoel van de ruimte om negatieve ontwikkelingen op te vangen. Als een slecht scenario zich concreet voordoet, zijn natuurlijk opnieuw doorrekeningen nodig om keuzes te maken.
- Rekent met één slechtweersscenario. Het is interessant te kijken hoe weerbaar de gemeente dan is. Als het weer wat beter uitvalt, zullen de gevolgen ook minder zwaar zijn.
- Wijst erop dat dezelfde mensen die nu de jaarrekening en de voortgangsrapportage opstellen, betrokken zullen worden bij de stresstest. Zij hebben de specifieke kennis die nodig is.
- Stelt voor de precieze variabelen, zoals concrete rentepercentages, voor te leggen aan het auditcomité om discussie achteraf te voorkomen.

- Legt uit dat financiering van grote projecten uit de begroting blijkt; daar is geen stresstest voor nodig. Interne invloeden zijn bij een stresstest ook niet zozeer van belang. Waar het om gaat, is in hoeverre het huidige meerjarenbeeld ingrijpende negatieve veranderingen in de buitenwereld op kan vangen.
- Stelt dat het altijd wel mogelijk is de begroting voor een afzonderlijk jaar sluitend te maken. De stresstest richt zich expliciet op het financieel meerjarenbeeld en niet op de Begroting 2013.
- Antwoordt dat de operationele spankracht wordt meegenomen.

B.2. Verbetering control gemeente Groningen

De concerncontroller houdt een presentatie. De sheets zijn rondgedeeld.

De voorzitter sluit de vergadering onder dankzegging om 20.45 uur.